

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 107. — ŠTEV. 107.

NEW YORK, MONDAY, MAY 8, 1933. — PONEDELJEK, 8. MAJA 1933.

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XII. — LETNIK XII.

ROOSEVELT JE PODAL PREGLED SVOJEGA DELOVANJA

CENE VSEMU JE TREBA POVIŠATI,
DA BODO MOGLI DOLŽNIKI
ZADOSTITI SVOJIM OBVEZNOSTIM

Inflacija je bila absolutno potrebna, kajti v nasprotju nem slučaju bi bila dežela pognana v propast. Nadprodukcijske je treba omejiti, umazani konkurenčni je treba napraviti konec, delavcu naj se pa zviša plača. Pred dvema mesecema je Amerika umirala — inč za inčem.

WASHINGTON, D. C., 7. maja. — Nocoj je zopet govoril po radio predsednik Združenih držav, Franklin D. Roosevelt. V svojem prvem govoru se je bavil skoro izključno le z bančno krizo, danes je pa razpravljal o inflacijskih odredbah, katere bo uvedel pod njegovem naročilu in pod njegovim vodstvom kongres.

Z vso resnostjo je opozoril predsednik poslušalce, da je bila inflacijska politika edin izhod, kajti v nasprotnem slučaju bi bila dežela pognana v propast.

Pred par tedni se je morala boriti dežela z najtežavnimi problemi, — je rekel, — in ne trdim preveč, če izjavim, da je umirala inč za inčem. Cena surovinam je padla tako nizko, da je bilo premičenje naših velikih narodnih ustanov, — bank, hranilnic in zavarovalninskih družb — skoro uničeno. Ti zavodi so morali odrejati dražbe in odpovedati kredite, vsled česar je bila uničena lastnina milijonov in milijonov prebivalcev.

Proti temu je bilo treba ukreniti nekaj radicalnega. — Člani kongresa, — s tem mislim obe stranki, — so se zavedli položaja ter so mi šli v vseh ozirih na roko. Kongresni so uvideli, da se metode, ki so v normalnih časih obnesejo, ne obnesejo v časih stiske in potrebe. Od kongresa nisem prevzel nobene oblasti, ampak kongres me je določil kot orodje, da izvedem gotove odredbe.

Najprej smo preskrbeli 250,000 nezaposlenim delo v gozdih in pri nasipih. To so v prvi vrsti mladi ljudje, ki morajo skrbeti za svoje starše oziroma družine.

Nato sem pozval kongres, naj spravi v obravnavanje največjo vladno last — Muscles Shoals — s čemer bo postalo radovitno ogromno ozemlje v dolini reke Tennessee. Na stotisoč ljudi bo dobilo delo, in ves narod bo imel od tega dobiček.

Nadalje je izjavil predsednik, da je treba zvišati ceno vsem izdelkom, povišati delavcem plače in napraviti konec umazani konkurenčni.

V vseh gospodarskih panogah se je pojavila silna nadprodukcijska, ki je tembolj nevarna, ker gre roko v roki z vedno nižajočim se izvozom.

Danes imamo dovolj vzroka za domnevanje, da so razmere nekoč boljše kot so bile pred dve ma mesecema. Zeleznice prevažajo več blaga, farmskim pridelkom so se nekoliko zvišale cene, navzlic temu pa nočem delati nobenih neutemeljenih prerokovanj.

Vsek se moti, ki domneva, da bo prevzela vladu kontollo nad poljedelstvom, industrijo in železnicami. Vlada ne bo ničesar prevzela, ampak bo le sodelovala.

Naš cilj je preprečiti povratek tistih razmer, ki so skoro uničile našo civilizacijo. Tega pa seveda ni mogoče napraviti v enem samem dnevu. Naša politika temelji v vseh ozirih na ustavi, ki je bila uveljavljena pred 150 leti. Brez dvoma bomo pri izvedbi naših načrtov delali napake. Delali bomo po geslu pokojnega predsednika Theodora Roosevelt, ki je rekel: — Ce je moje delovanje povprečno le 75 odstotkov pravilno, so moja upanja izpolnjena.

Farmerji se pripravljajo na strajk

POLJSKA IN RUSIJA SE ZBLIŽUJETA

Obe države vidita v Nemčiji veliko nevarnost. — Pilsudski je zagotovil, da je Poljska prijazna Rusiji.

Varšava, Poljska, 7. maja. — Sovjetskega poslanika Antonova Owsiejenka je v ponedeljek sprejel maršal Pilsudski, katere časti so deležni same diplome zelo važno misijo. Iste dne zvečer je prišla v Varšavo posebna sovjetska trgovska komisija pod vodstvom namestnika trgovskega komisarja Boyeva, da proučava poljske gospodarske in trgovske razmere. Komisija se je vdeležila poljskega narodnega praznika in vojaške parade v sredo.

Odlíčen član Pilsudskove stranke, bivši minister Boguslav Miedziński, je odpotoval v Moskvo. Da se s poljskim poslanikom vdeleži sovjetskega poslancev v Moskvi.

To je le nekaj znakov rusko-poljskega prijateljstva, ki ima svojo podlago v pred kratkim sklenjeni nenapadnali pogodbami med obema državama. Sovjetska komisija ima nalog zgraditi pot do trgovske pogodbe, medtem ko bo konference z maršalom Pilsudskim imela obsežen vpliv na mednarodno politiko Evrope. Sovjeti so sedaj niso zaupali v zagotavljanje poljskega poslanika o miroljubnosti in dobro volji in so vedno sumnili Poljsko, da ima skriti misli o novi vojni proti Rusiji, ki je nekoč premagala Poljsko.

Sedaj pa je maršal Pilsudski sam zagotovil sovjetskemu poslaniku, da je vojna pozabljenja in odstranjen.

Boljševiki so vse sklenili med drugimi, da je nekoč premagala Poljsko. Sedaj pa je maršal Pilsudski sam zagotovil sovjetskemu poslaniku, da je vojna pozabljenja in odstranjen.

Poljska je sedaj odločno na strani Rusije. Nemčijo smatra Poljska za svojo sovražnico, ker zahteva od nje vrnitev dela poljske zemlje ter zahteva izpremembloversalske pogodbe, ki je določila Poljski sedanjo zapadno mesto. Na drugi strani pa se Poljska ne boji, da bi Rusija zavrgla pogodbo, ki je bila sklenjena v Rigi in ki je določila njen vzhodno mesto.

Ker je v Nemčiji prišla na kri-milo bojevita narodna vlada, je Rusija postala velika prijateljica Poljske in ste obe slovenski državi združeni proti nemški nevarnosti.

Rusija in Poljska odločno nasprometuje Mussolinijevemu mironemu načrtu. Ako pride kdaj do zvez med Nemčijo in Italijo, bo takoj vstavljeni slovenski zvezni pogodbod med Rusijo in Italijo.

Pri tem opravil sta bila navzoči tudi sovjetski poslanik Vladimir Potemkin in italijanski podatnik zunanjega ministrstva Fulvio Suvich.

Pogodbod polaga posebno važnost na carino ter daje Rusiji pred vsemi državami prednost glede uvoza ruskega blaga v Italijo.

Trgovska pogodba določa, da italijanska vlada jamči italijanskim trgovcem, ki prodajajo svoje blago Rusiji, do 75 odstotkov vrednosti blaga do letnega skupnega zneska 300,000,000 lir.

Pogodboda našteta dolgo vrsto blaga, ki bo izmenjano med Italijo in Rusijo. Italija bo izvajala največ stroje, avtomobile in električne izdelke, uvažala pa bo največ surov material, les, rudo in pšenico.

Berlin, Nemčija, 4. maja. — Dr. Joseph Goebbels, minister za propagando v Hitlerjevem kabinetu, nametava priti v Združene države na svetovno razstavo v Chicago.

DR. GOEBBELS BO PRIŠEL V AMERIKO

DRŽAVE SO DOLŽNE LIGI

Vsled depresije so Ligini računi zmedeni. — Največ so dolžne latinske države.

Ženeva, Švica, 7. maja. — Vsled depresije so prispevki raznih držav zelo zaostali in dolg se je dvignil že v milijone. Po zadnjem izkazu 31. marca dolguje Ligi 26 držav 23.613.589 zlatih frankov ali \$5.062.753. S tem zneskom bi morala Liga posloviti devet mesecov, kajti njeni letni izdatki znašajo 33.429.132 zlatih frankov ali \$7.167.203. Vsled neplačanih prispevkov je delovanje Lige v marsičem zelo ovirano.

V plačevanju so najbolj zaostale države Peru, Bolivijska in Honduras, toda največ dolguje Kitajska, namreč \$2.194.401. Leta 1929 je Kitajska plačala svoj dolg, toda pozneje je vsled depresije in vojne zopet zaostala, tako da je sedaj njen dolg zopet znaten načelast. Država Peru že dolguje od leta 1920 in je plačala svoj prispevek samo leta 1928. Njen dolg znaša \$540.254.

Bolivijska še nikdar ni plačala celo zneska, dasi je večkrat plačala le del ter dolguje sedaj \$224.071. Honduras plačuje ravno takoj neredno in njen dolg znaša \$63.871.

Med dolžnimi državami je 14 latinske države. Edini latinski državi, ki nista Ligih dolžni, sta Venezuela in Mehika. Argentina je dolžna \$719.578 in četudi se ni vdeležila Ligin konferenci od leta 1920, je vendar plačevala svoj prispevek do leta 1929.

Ako se vzamejo Čehoslovaška, Jugoslavija in Romunija kot Malo antanta za enoto, tedaj dolgujejo \$496.839.

NAJNOVEJŠA TRGOVSKA POGODBA

Rusija in Italija sta podpisali trgovsko pogodbo. — Glede carine ima Rusija v Italiji prednost pred vsemi drugimi državami.

Rim, Italija, 7. maja. — Ministrski predstavnik Benito Mussolini in sovjetski trgovski komisar Levenson sta podpisala trgovsko pogodbod med Rusijo in Italijo.

Pri tem opravil sta bila navzoči tudi sovjetski poslanik Vladimir Potemkin in italijanski podatnik zunanjega ministrstva Fulvio Suvich.

Pogodboda našteta dolgo vrsto blaga, ki bo izmenjano med Italijo in Rusijo.

Trgovska pogodba določa, da italijanska vlada jamči italijanskim trgovcem, ki prodajajo svoje blago Rusiji, do 75 odstotkov vrednosti blaga do letnega skupnega zneska 300,000,000 lir.

Pogodboda našteta dolgo vrsto blaga, ki bo izmenjano med Italijo in Rusijo. Italija bo izvajala največ stroje, avtomobile in električne izdelke, uvažala pa bo največ surov material, les, rudo in pšenico.

ODVAJALCA DEKLETA STA NA VARNEM

Detektivi so arretirali brata Buck. — Našli so vso odkupnino. — Starejši brat ni hotel vzeti svoje deleža.

Harwich, Mass., 7. maja. — V sobotu popoldne sta bila arretirana brata Cyril in Kenneth Buck, ki sta v torek iz šole odvedla 10 let staro Margaret (Peggy) McMath. Nejak ur zatem je dobil dokletov oče Neil McMath nazaj celo odkupnino v znesku \$60.000.

McMathov prijatelj William Lee in McMath sta v petek zjutraj ob treh izročila odkupnino v znesku \$60.000 Kennethu Buck, medtem ko je njegov brat Cyril svoj delež \$10.000 odklonil, češ, da z odvedbo ni v nikaki zvezi, temveč, da je samo posredoval med svojim bratom in McMathom.

Kenneth se je spočetka izgovarjal, da je vzel samo \$10.000, kateri znesek je tudi njegova žena takoj prinesla in ga izročila načelniku detektivov generalu Needhamu. Kenneth je zatrjeval, da sta ostali \$50.000 vzel dva druga detektiva. Detektivi pa so v Kennethovi sobi našli še \$50.000.

Ves denar je bil izročen okrajnemu pravdniku Croessley.

Ko je mati obih bratov Mrs. Bertha Buck izvedela za arretacijo svojih sinov, se je onesvestila.

Pravi odvajalec je Kenneth Buck, ki je v avtomobilu svojega brata ubral otroka pri šoli in jo je skril v neki prazni hiši bližu svojega doma. Peggy je bila po dnevi vedno sama, ponoči pa ji je Kenneth prinašal sandviče in vodo.

Cyril Buck je kot zastopnik svojega brata obljubil McMathovemu prijatelju Leeu, da bo preskrbel, da bo otrok vrnil proti odkupnini \$70.000. Naročil je, da naj bo denar v dveh zavitkih, v enem \$10.000, v drugem pa \$60.000. Dogovorjeno je bilo, da se kupci izvrši na Leeovih jahti Bob.

Naj jahti so bili McMath, Lee in Cyril Buck, Kmalu pa je prišel tudi Kenneth, ki je McMathu stavil svojo zahtevo ter obljubil, da bo pripeljal otroka na določen prostor izven mesta. McMath je takoj šel domov po denar, katerega je dobil od svojega tasta iz Detroitja. McMath se je vrnil na jahto in ponudil Cyrilu Bucku zavitek \$10.000, toda Buck je denar odklonil, Kenneth pa je sprejel zavitek \$60.000. Nato je Kenneth odšel in za njim tudi McMath s Cyrilom Buck. Kenneth je res pripeljal otroka na dogovorjeno mesto in McMath se je po dogovoru z odvajalcem vrnil s hčerjo na jahto, kjer bi moral ostati 48 ur, kadar sta zahtevala brata Buck.

Todaj, ki so namenjena v Vladivostok, so se razširile govorice, da posrela Rusija v Sibiriju vrednost osmih milijonov dolarov. —

POGREŠANI DRAGULJI DOBLJENI

London, Anglija, 7. maja. — London Daily Herald poroča, da našli v mestu, kjer je bila usmrčena carjeva družina, več carjevih draguljev, ki predstavljajo vrednost osmih milijonov dolarov.

VELIKE POŠILJATVE V SIBIRIJU

Ištarbul, Turška, 7. maja. — Ker začnejo čase odpelje iz Ištarbula nenačadno veliko število ladij, ki so namenjene v Vladivostok, so se razširile govorice, da posrela Rusija v Sibiriju velike množine materiala za izdelovanje municije.

Tukaj zadnjega meseca je peljalo skozi Bospor v Vladivostok 16 parnikov 90.000 ton soli in drugega blaga. Navadno mesečni izvoz soli nikdar ne presegá 20.000 ton.

TAJNIK WALLACE BO ŠČITIL ODJEMALCE PRED IZKORIŠČEVALCI

DES MOINES, Iowa, 7. maja. — Dočim si washingtonska vlada prizadeva izboljšati obupen položaj farmerjev, se slednji pripravljajo na generalni strajk, potom katerega skušajo doseči zvišanje cen za svoje pridelke. Priprave za generalni strajk vodijo farmerski voditelji posameznih okrajev. Od jutra do večera se posvetujejo, debatirajo in delajo načrte, toda dosedaj še niso izdelali enotnega programa.

Milo Reno, predsednik Farmers Holiday Association, pravi, da bo generalni strajk izbruhnil v sobotu, če ne bodo izpolnjene zahteve farmerjev, naj se doležijo minimalne cene za poljedelske proekte.

</

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

L. Benedik, Treas.

* G L A S N A R O D A *
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na četr leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" lahja vsaki dan izvzemel nedelj in praznikov.

Dopolni bres podpisa in obenem se ne pribrojajo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznam, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 116 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3-3878

FARMERJI V DRŽAVI IOWI

Iz države Iowe poročajo, da je konvencija Farmers Holiday Association napovedala splošen farmerski štrajk, ki se ima začeti dne 13. maja.

Štrajk se ne bo vrnil edinole v slučaju, če bo vlada še pred trimajstrem majem kaj uspešnega ukrenila za pomoč farmerjem.

Začetkom prejšnjega tedna je pisalo časopisje, da je skupina farmerjev odvedla iz sodniškega poslopja nekega sodnika, ker jih ni hotel obljubiti, da ne bo izdal dovoljenja za dražbo kake zadolžene farme. Farmerji so ga odvedli na samoten prostor in so ga hoteli linčati.

Državna oblast je nato poslala v dotedni okraj milice, proglašila obsedno stanje ter odredila, naj se vsi krive za govarjajo pred vojnim sodiščem.

Ta odredba je bila vsled nujnih protestov toliko omejena, da bo vojno sodišče vodilo le uvodne preiskave za civilna sodišča.

Razinere meje skoro na revolucijo.

Farmerji po Srednjem Zapadu se boje, da bodo vsled dolgov pregnani s svojih posestev. Obupani so im so začeli vstopati v radikalni tašč.

Njihov odpor proti oblastim je imel zaenkrat le to posledico, da marsikomu ni bila farma zaradi neporananih dolgov na dražbi prodana.

S tem, da da napadli zastopnika postave in reda, so pa šli nekoliko predaleč.

Nihče ne more tajiti, da so farmerji po Srednjem Zapadu v obupnem položaju. Toda to je sledoma njihova lastna krivda.

V dobrih časih so se odločno protivili vsaki napredni zakonodaji, po vojni so špekulirali z zemljišči ter so ne prestano delali na to, da se dežela obda z visoko in neprestano carinsko ograjo.

Cimbolj so bili opozarjeni na usodepolne posledice gospodarske izolacije tem odločneje so vztrajali pri svojih zahtevah. Sedaj žanjejo, kar so sejali.

Neoziraje se na to, je pa treba storiti vse, da se jim razmire izboljšajo, kajti dobro uspevajoče poljedelstvo, je ena glavnih opor vsake države.

Vprašanje je pa, če bo duh upora, ki se vedno bolj širi med farmskim prebivalstvom, koristil njihovim interesom.

S tem, da se upirajo javnemu resu, ogrožajo postave, katere bodo nekoč sami potrebovali, kajti tak upor ne bo postal brez posledic.

Predsed. Roosevelt si resno prizadeva pomagati farmskemu prebivalstvu. Toda on ni čarownik, ki bi jim kar preko noči pričaral blagostanje.

Nekoliko potrpljenja je treba, kajti dežela tiči pre globoko v močvirju depresije, da bi se mogla kar naenkrat dvigniti iz njega.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

CENE DINARJEM IN LIRAM SO TAKO NESTANOVITNE, DA JIH NE MOREMO NAVESTI

Izplačila v ameriških dolarjih ostanejo neizpremenjena.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJAH

Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 5.75
" " \$10.00 " "	\$10.85
" " \$15.00 " "	\$16.—
" " \$20.00 " "	\$21.—
" " \$40.00 " "	\$41.35
" " \$50.00 " "	\$51.50

Prejemnik dobí v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

116 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

RUMENA NEVARNOST

Napetost med Anglijo in Rusijo je Moskvo zadela prav neprijetno posebno zaradi nejasnega položaja na Daljnem vzhodu. Oferivno postopanje Japonske v Džeholu in celo onstran kitajskega zidu dobiča namreč vedno bolj vidno protirusko noto. Mandžukuo, po miliosti Tokija samostojna država, je začel nasprotovati sovetom brez dvoma na pobudo svojega ustanovitelja. Poved za incident je dala pot vzhodno-kitajska zelenica, ki je bila že pred nekaj leti jabolka spora med Kitajsko in Rusijo. Mandžurski cesar Puji je začel enako poželjenje po tujem blagu, kakor pred leti kitajska mankinška vlada. Tedaj se je slednji posrečil, da je izsilila razširjenje kitajske sposobnosti na tej važni prometni žili, zgrajeni z ruskimi sredstvi; tem bolj so zato Mandžurci nezavojnici, da bi bila glavna zelenica na njihovih tleh last dveh tujih sosedov. Japonci, ki stoejo za Mandžurci, bi se hoteli polasti tudi ruskega dežela, kakor smatrajo, da je kitajski že sam po sebi pripadel novi samostojni državi, ki so jo poklicali v življenje, da imajo pripravno kinko za svoj nenasitni imperializem.

V razočritveni komisiji, ki se ji Japonska ni odrekla tudi po izstopu iz Društva narodov, zastopajo Japonci zelo zanimivo stališče. So proti velikim oklopnicam, proti velikim podmornicam in proti matičnim ladjam za letala, sedaj proti vsaki vrsti orožja, ki bi bila nujna nevarna. Čvrsto pa se drže ostale oborožitve, češ, da se ravno v sedanjem položaju ne morejo razočriti. Ostati hodeči edini gospodarji morja so od Sahalina do Filipinov, Nove Gvineje in Maršalovih otokov.

Prva bi prišla pod udar japonskega meča ruskih tihomorskih posest in Angleži to pospešujejo že od konca prošlega veka. Grehi carske Rusije, ki je tako kratkovidno zanemarjala svoje skrajno azijsko krilo in podejnovala nevarnega otoskega sovražnika, se maščujejo tudi nad sedanjimi voditelji ruske politike. Težnje Rusije po svobodnem morju so in bodo namreč za vse čase iste, pa naj se rezimi se tako korenito izpremenijo. Japonska bo bila v kratkem načela vprašanje pripadnosti Mongolije, čimer je se bolj ogroženo vse rusko-Zabalkalje. Sovjeti niso v stvari zavreti tega prodiranja, ker očividno novi red še ni toliko ustavljen, da bi prenesel veliko vojno, zlasti pa njenega morebitnega neuspeha.

Vedno bolj jasno kaže, da se odigrava na Dalnjem vzhodnem na izmed odločilnih faz borbe za posest Tibaga oceana. Vsa kolonialna politika Japonske dokazuje njeni neizbežno stremljenje proti jugu. Vsako loto priraste njen prebivalstvo skoraj za milijon duš, s katerimi pa država ne ve kam, ker Japonca proti severu ne vleče. Zaradi tega je tudi najsevernejši otok japonskega otočja Hokaido, izredno redko naseljen. Dočim ima glavni otok Hondo v svojem južnem in srednjem delu po 275, 328 in celo 382 ljudi na kilometr, jih pride na Hokaidu le 28 na isto ploskev. To je tem bolj vredno pozornosti, ker je ta otok že iz davnine del japonskega cesarstva in ne spada med novejše pridobitve. Koreja je preobljudena in japonski živelj, je tam zastopan le v gospodarskih izkoriščevalih in uradnikih. V samo Mandžurijo se je v teknu zadnjih desetletjih po rusko-japonski vojni priselilo okoli 20 milijonov Kitajcev, 800.000 Korejev in 200.000 Japonev, ki so po pretečnem delu zopet le trgovci in industrieli, ne pa naseljenici, ki zemljo obdelujejo in ji dajejo svoj pečat. Kakor rečeno, Japonec ne ljubi severnega mrzlega podnebja, ker mu ni fizično kos in ker ne more opustiti svojih šeg, da bi si stavil trdnja, manj prozorna in prodnata bivališča kakor v domovini.

Iz stiske, ki jo povzroča vsakih letnih milijonski prirastek, vidi Japonska edini izhod na jug, kjer so se ogromna ozemlja prazna, ki pa jih drže Anglosasi trdno v svojih pesterh. Pred vsem je za Japonev oblikovala dejela Avstralija s svojim semešno nizkim številom prebivalstva, z gorkim podnebjem in o ogromnem prostranstvom pusti zemlje, ki bi jo pridni japonski sejčki nedvonomno izpremenil v rodovino, ako bi Japoneci tako zlepili ogromna prostranstva ruske Vzhodne Azije. Tudi danes gre za isto vrednotno, opasnost je velika in zahteva solidarnosti z padnimi državami, aka naj se obrani njihova moč v Tihem morju.

Kajtaj nič več se ne da tajiti: rmena nevarnost dobiva pod japonskim vodstvom resno obliko.

Že danes je Japonska mogocna velesila v vsakem pogledu. Ravnodobno dejstvo, da se je kultivirala in civilizirala samo na zunaj, v svojem bistvu pa je ohranila mongolsko-barbarstvo, ki daje silne prednosti pred belimi narodi. Ako vpreže v svoj voz Še kitajske in druge mongolske narode, temu rmenemu

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

naznanjam, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namejen. Tozadevna odredba je bila dne 17. marca odpravljena. **Kdor hoče poslati več kot sto dolarjev, naj podpiše spodnjo izjavo in naj nam jo pošlje z dežurno pošiljatvijo.**

DECLARATION FOR MONEY ORDER

I herewith declare that Money Order No. .... is sent by me for the purpose of

and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country.

I certify that this transaction in no way contravenes the act of March 9th, 1933, the executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature)

(Date)

MI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

116 WEST 18th STREET NEW YORK N. Y.

Iz Slovenije.

Smrtna kosa

Zega Frane, upravitelj župnije v Oštrem na Hrvatsku, je po dolgi bolezni velikonočno nedeljo 16. aprila umrl. Pokojnik je bil rojen v Kandiji pri Novem mestu 6. oktobra 1867 in posvečen v mašnika 19. julija 1890 kot frančiškan. Ko je izstopil iz reda, je služil na raznih krajih. Po umirovljenju je živel nekaj časa v Građen, potem pa v zagrebški nadškofiji v Brdovcu, Granešini, Stubici donji, Vugrovcu. Leta 1925 je prevzel v upravo župnije v Oštrem, kjer je živel nekaj časa v gradbiču.

Nekaj časa je živel nekaj časa v Gradcu, potem pa v zagrebški nadškofiji v Brdovcu. Leta 1925 je prevzel v upravo župnije v Oštrem, kjer je živel nekaj časa v gradbiču.

Nekaj časa je živel nekaj časa v gradbiču.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ZENSKA ZVESTOBA

(Kitajska pripravka.)

Pred več stoletji je živel na Kitajskem modrijan Tsua-jang Tse. Očen se je z lepo mladenčku. Da bi se mogel popolnoma posvetiti modrosti svetu, se je preselil z ženo na mireni kraj in odklonil visoke državne službe, ki so mu jih ponujali.

Nekoga dne se je ves zamišljen prehajjal. Kar zapazi, da je zase med številne grobove. Na nekem novem grobu je sedela mlada ženska v žalni oblike in je z veliko belo pahljačo — bela barva je pritiskala znak žalosti — vztrajno pahljačko okrog groba. Modrijan ves radioveden vpraša ženo, kaj namevara s takimi ravninami. Jokajemu odgovorju, da krije grob zemskih ostankov njenega moža, ki ga je nad vse ljubila. O, zapustil jo je, nježljivljene je strogo za vedno.

"Toda, hči moja," je vpraša modrijan. "Kaj pa nameravaš s pahljačo?"

"Tako sva se ljubila," mut odvrazena žena, "da sem možu, preden je umrl, morala obljubiti, da se ne bom omožila, dokler se njegov grob popolnoma ne posuši. Sedaj pa," je nadaljevala in pričela znotrjava krivito jokati, "sedaj pa se grob noče posušiti, dasi že več ur pa pahljačko okrog njega."

"Res si vredna usmiljenja," ji odvrne modrijan. "Ali dovoliš, da ti pomagam? Grob se bo gotovo hitre posuši."

Vdova z veseljem sprejme ponudbo in poda modrijanu ravno tako belo pahljačo, kakor jo je imela sama. Modrijan pa je imel žudo delno moč, da je zarabil vetrove, in grob se je res prav kmalu posušil. Vsa srčna in vesela se je mlada vdova zahvalila modrijanu in odšla.

Zamišljen se je venil modrijan z belo pahljačo domov. Žena je postala ljubomurna in ga vprašala, kod je hodil. Povedal ji je, kaj se mu je dogodilo z vdovo in pristavil: "Vidiš, da so žene nestanovitne kot valovi morja. Dokler mož živi, so mi vdane, kakor hitro pa umre, konaj čakajo, da se njegov grob posuši."

Modrijanova žena je bila zelo užaljena zaradi teh besed: "Ta vdova," je dejala, "je sramoto za ves ženski rod; pokriva tudi njeni srce." Vsa razjerjena izvijejo možu pahljačo iz rok in jo vrže v ogenj.

Kmalu nato je modrijan zbolel: vsa ljubomurna skrb in postrežba njegove žene je bila zaman. Nekaj trenutkov pred smrtjo je poklepal modrijan ženo k sebi in ji dejal: "Res škoda, da si umrila pahljačo, kakor prav bi ti služila sedaj!" Ko je to izgovoril, je modrijan umrl.

Krsta, v kateri so počivali ženski ostanki umrelga, je moralu ostati mrljski sobi tako dolgo, dokler vražarji ne določijo, kdaj naj se vrši pogreb. Vdova je jokala, da se je razlegalo po vsej hiši. Streljini prijetelji in učenci rajnega so prihajali vsak dan v hišo in točili nevrečno vdovo.

Klub nizmerni žalosti pa je postal vdova vendarje ženska: od časa do časa je pogledala in lepega mladenčka, ki je bil med žaljivimi v njeni hiši. Po služabniku je pozivedovala, kdo je zali mladenč. Zvedela je, da je prisel iz dajne dežele; hotel je bil postavljen nene njenega moža, pa ga je smet prehitela. Vdova in mladenč sta se vsak dan srečala pri mrljenju misli pa niso bile pri rajnem. Rože ljubezni so jima zakrivali krsto.

Vdova je strastno hrepela, da bi se kmalu poročila, mladenč pa jo je opozarjal na težkočo. Ni imel dovolj denarja za ženitino; tudi se mu ni zdalek prav, da bi svatvali pod isto streho z mrljenjem. Toda vdova je imela dovolj denarja za oba; krsto so prenesli v lopo na koncu vrta. S tem so bile odstranjene vse ovire; kmalu so učinili ženitino z veliko slovensko nesnostjo.

Ko je sedela srečna dvojica za svatovsko mizo, je mladenč naenkrat pobledel in omedel. Nevesta se je zelo prestrašila, glasno zjukala in si veliko prizadela, da bi ga zopet spravila k zavesti. Stari mladenčev služabnik, ki je pritekel na pomoč, ko je čul kričanje, je povabil, da njegovega gospodarja vzdruži, da sem možu, preden je umrl, morala obljubiti, da se ne bom omožila, dokler se njegov grob popolnoma ne posuši. Sedaj pa," je nadaljevala in pričela znotrjava krivito jokati, "sedaj pa se grob noče posušiti, dasi že več ur pa pahljačko okrog njega."

"Ali možgani človeka, ki ni željil nesmet, niso prav tako dobr'i," vpraša vdova, ko se je hitro nenekaj spomnila.

"Da," odvrne starce, "toda kje pa jih dobimo?"

"To je moja stvar," je dejala žena, vzelka sekiro in stekla v vratno lopo.

Hitro je razbila pokrov. Zelo je začudila, "ko je slišala globok vzdih in videla, da je odprt mrljčič in se počasi dvignil. "Ljuba žena," jo nagovori umrli mož,

"podaj mi roko in mi pomagaj, da vstanem!"

Zena se je kmalu odvrgla, ko je videla, da je začudila prav vseso hliniti. Ko se je mož vrnil v hišo in se čudil: da se vrši na domu veselica, da žena ne nosi žalne oblike in da so spravili krsto v lopo, mu je žena z ženom prebrisanostjo razvozljala vse pomislke. Vendar pa je mislila, da je izgnubljena, ko se je mož napotil v obrednico.

Zena je odiglo, ko je videla, da mladenč in služabnik izginila brez sleda.

Ko je žena zagotavljala možu včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

"PUCAJ" MI CIPLE

Ni dobro, ako presajamo preveč besednih evetov z nemškega Par-nasa na jugoslovanske življenje.

Menda ni kmalu jezik, ki bi bil takoj pomešan z raznimi spadekran-kami iz nemščine, kakor ga najde-mo v časopisih, tiskanih v "jugoslavensčini". Posebno v inseratnem delu. Pa tudi v drugih trgovskih oglašilih. Mi Slovenci smo sicer sami poznali nekakšno mešanico jezikov starih ljubljanskih kuharic. Tej mešanici smo dejal "kuhendaju".

Pa vseeno nismo imeli v svojem besednjem zakladu toliko nemčizmov kot na bratje na jugu države, kjer imajo "veseraj" namesto pratinje, "sa rasnarom naštovani strezak" namesto žimnice; imajo "glancigelaj" (likalnica) itd.

To le pa mi je pripovedoval prijatelj izza dobe takoj po preverjanju. Castnik bivše avstrijske armade je bil sprejet v našo vojsko. Za sluge je dobil sina zemlje, ki mu jezik ni pokvaril tuji nemški duh.

Častnik — nemara je bil Slovenc, kakopak — mu je naročil: pnesi mi cipele. Sedaj se okrene sluga in odide s čevljem. Ko se pa le ne vrene kmalu, gre gospod gledat za ujutri ga iskat. A kje ga najde? Na vrtu s čevljem ob zidu, ko je — streljal vanje. — Tako se je naučil gospod, da se pravi "pucaj" — sebohravsko streljati. dočim smo Slovenec i starci državi "pucaeli čifline" namesto snailili čevlje.

TO JE REVŠČINA

Ruski emigrant Vladimir Glineveecki, nekdanji častnik, ima licetare, dasi je samo 42 let star. Ima lep bas in si je služil v Parizu kralj s petjem v zboru. A krije se v zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načrtoval je, da bo vseeno nismo imeli včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načrtoval je, da bo vseeno nismo imeli včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načrtoval je, da bo vseeno nismo imeli včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načrtoval je, da bo vseeno nismo imeli včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načrtoval je, da bo vseeno nismo imeli včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načrtoval je, da bo vseeno nismo imeli včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načrtoval je, da bo vseeno nismo imeli včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načrtoval je, da bo vseeno nismo imeli včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načrtoval je, da bo vseeno nismo imeli včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načrtoval je, da bo vseeno nismo imeli včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načrtoval je, da bo vseeno nismo imeli včeno, zvezdrobo, "ji" naenkrat reče modrijan: "Ozri se!" Med vrati je stal ženin s starim služabnikom;

toda prikazen je takoj zopet izginal. Tedaj pa je modrijan poveval ženi, ki se je tresla od groze, da je on sam s čarovnjaki vse takto uravnal, da bi preizkusil ljubezen in zvestobo, ki mu jo je žena prisegla.

Zelo osramočena je odšla žena v svojo sobo in se zadavila s svilnatno vrvico. Po pogrebu je modrijan začgal hišo, zapustil za vedno tisti kraj in posvetil vse ostalo življeno učenju modrosti.

Načr

DEDŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

13

Artur Mertens postaja vedno bolj zamišljen. Ali ni bilo v resnicu najpametnejše, da tega moža, ki ima tako velik vpliv na Henrika, potom svoje hčere prikleni na sebe in ga napravi s tem za pokorno orodje svojih namenov? Ker ga ni bilo mogoče odstraniti z Rodenbergovimi podjetji, saj toliko časa ne, dokler živi njegov tast, je bilo mogoče boljše, da se zveže z njim za skupno stvar. Zato pravi:

— Ker nimaš nič proti temu, dragi oče, kot sem se bal, se mi tudi ni treba upirati. Torej umaknem vse svoje pomislike. Ker sem ti sedaj vse zaupal, kar me je težilo, se čutim bolj lahkega. Mislim sem, da boš nasprotoval zvezni Jolande z dr. Berndom. Zdaj pa si mi odvzel to skrb s svojim dobrottljivim razumevanjem in zdaj sem rešen vsake bojazni. Torej naj sedaj stvari tako potekajo, kakor so; ne bomo delali niti za, niti proti; vse se bo samo razvijalo. Ako smatramo dr. Bernda za vrednega, da poroči tvojo vnučkinjo, potem se tudi jaz ne morem protiviti in bo tako mogoče popolnoma prav, aka ga povisiti za nadinžinirja. To zveni malo lepše.

Stari gospod se sneje.

— Mož kot je dr. Bernd, more stopiti pred očeta kot zet tudi kakuge naslova. Poleg tega pa je tudi iz dobre družine in sam premožen. Je popolnoma mož, ki si more sam določiti svojo srečo. In ako bo kdaj Jolandin mož, ga bomo vedno držali na naših podjetjih in si moremo k temu čestitati. Zavrzti tedaj vse svoje pomisle in pusti stvari, da tečejo svojo pot.

V najboljšem sporazumu se ločita oba gospoda. Artur Mertens odide zamišljenega obrazca. Evi Mariji še reče nekaj prijaznih besed in jo navidez iskreno vabi, da kaj kmalu obišče vilo Melanijo.

— Že tako dolgo nismo imeli tega veselja, da bi bila v naši hiši. Zdaj te oskrba starega očeta ne bo več tako zadrževala in zato ne obvelja noben tvoj izgovor in moraš kmalu priti.

Eva Marija mu sicer obljubi, dasi ji je bilo vedno zoprno iti v hišo, v kateri je bil strel Artur gospod. Celo njena ljubezen do tete Melanije pri tem ni mogla ničesar izpremeniti.

Zatopljen v globoke misli, kako velikega pomena bi mogel biti dr. Bernd pri izpremenjenih razmerah, se je vrnil Mertens v tovarno.

Ko nekoilko zatem sedi Eva Marija pri svojem starem očetu in mu hoče brati časopise, pravi Rodenberg nadomada:

— Povej mi, Eva Marija; ali si opazila, da se dr. Bernd zelo zanima za Jo?

Zvedavo ji gleda v oči in opazi, da je zardela. Toda njene lepe oči ga široko in resno pogledajo.

— Ne, oče, tega nisem opazila. Res pa mi je Jo danes zjutraj zaupala, da je dr. Bernd popolnoma po njenem okusu, da ji ugaja in da je njen namen pridobiti si ga. O tej zadnji ni razpravljala prav nič tajnustveno in vseled tega menda ne napravim nič nepravilnega, aka o tem govorim.

Rodenberg jo zamišljen opazuje, kajti njena rdečica mu je mnogo izdala.

— Ne, to ni nič nepravilnega. Ler je tudi Jo nekaj sličnega zaupala svojemu očetu. Torej Jo si hoče osvojiti tega moža? Ali tudi to spada k modernemu svetovnemu naziranju, da si ženske skušajo osvojiti moža? Ali bi si tudi hoteli prisvojiti kakega moža, Eva Marija!

Eva Marija znauje z glavo.

— Ne, oče, prav gotovo ne; toda tudi nisem moderno dekle, kot Jo, temveč, kot pravi Jo, malo nazadnjaka.

— Veseli me, da imam saj eno vnučkinjo, ki je v tem oziru malo nazadnjaka. Toda, da še enkrat prideš na dr. Bernda, ali misliš, da je mož, ki bi dovoil, da si ga osvoji kaka ženska?

Evine oči zazare. Ni vedela, kako trdna zavest in neizmerno zaupanje je tičalo v tem žarenju.

— Ne, oče. O tem sem popolnoma prepričana, da je tudi dr. Bernd v tem oziru nazadnjaka in si bo izbral ženo po svojem sredu.

Stari gospod prikima.

— Torej si bo moral Jo ogledati po kakem drugem možu. Ko likor jo poznam, ne bo umrla z zlomljenim srečem.

Eva Marija se mora srejeti.

— Jo! Prav gotovo ne, oče, kajti to bi bilo le premodern.

Zopet gleda Rodenberg zamišljeno v Evin krasni obraz in v njene jasne, ponosne oči. Zadovoljno se skloni nazaj in reče:

— Zdaj mi pa beri, Eva Marija.

Eva Marija začne brati in njen prijetni glas se je prilizoval njegovim ušesom. Njegov pogled je vedno gladil njene lepe obrazne poteze, nežno zaokroženo ustnico in jene plave, kovinsko lesketajoče lase. Tedaj pa si poleg nje privabi močno postavo dr. Bernda. Da, mnogo bolj primeren je bil za Eva Marijo, kot pa za Jo z njenimi fantovskimi pristriženimi laskami. Artur je prav gotovo bil zastonj v velikih skrbih, da bi dr. Bernd mogel postati njegov zet. Eva Marija in dr. Bernd bi bila najprimernejši par in prepričan je bil, da se ni varal, ko se mu je zdelo, da je opazil, da se nista pogledovala z brezbrinjimi očmi. Toda sam si je reklo: v to ne sme nikdo drezati, kajti vse se bo razvilo samo od sebe, kajti oba mlada človeka imata svojo pravico gledi svoje sreče.

Miren izraz se mu razlije po obrazu, ko pomisli, kako lep pa bi se mogel napraviti iz Eva Marije in dr. Bernda. Vedno bolj ga je obhajalo prepričanje, da tukaj Jo nima nikakega upanja in že je pričel premišljati, aka ne bi Arturju Mertensu nekoliko namignil. Toda to misel opusti. Ni se mu zdele možato, da bi odkrival Evine srčne zadeve, zlasti še, ker je to samo slutil. Končno pa ni bil niti dolžan in za to žudi ni imel pravice, da bi o tem s kom govoril in tudi z Mertensonim. In za Jo bo mogoče še dobra šola, ko enkrat ne bo mogla izpeljati svoje volje in bo spoznala, da hočejo današnji moški imeti pravo ženo, kadar si je treba voliti svojo soprogino.

Prihodnjo nedeljo je smel Rodenberg vstati in vsa družina je bila zbrana v vili Rodenberg, da mu čestita. Tudi na terasi na solnem je smel sedeti pol ure in veselje nad ozdravljenjem mu je sijalo iz oči.

O tem ni hotel ničesar slišati, da je moral po določenem času zopet v svojo sobo, toda Eva Marija je vstrajala pri svoji zahtevi. Jo in Egon sta se že njo pričakala, češ, da je preveč kruta proti staremu očetu in da bo še sam vedel, kdaj bo preveč. Celo teta Melania je je prosila za malo odloga, toda Henrik in Eva Marija sta prijela očeta za roko in ga peljala v sobo. Eva Marija ga je pri tem gledala tako resno, da jo je smeje ubogal.

Ko so vse izginili v sobi, pravi Jo jezno:

— Kaj se vse podstopi ta Eva Marija. Ker je stragla staremu očetu, misli, da mu smo zapovedali.

— Toda ne smej pozabiti, Jo, kako težko delo je imela s to postrežbo in da je v velikih skrbih zaradi tega. — propomni gospa Melania, dobrošeno in brezposmembno izgledajoča gospa okoli štiridesetih let.

— In vso to oskrbo si tudi izkoristi in človeku je že kar zoporno, ko vedno posluša, kako dobra strelnica je, — pravi zaničljivo Jo.

(Dalej prihodnjih.)

Razne vesti.

45,000 BREZPOSELNH IŠČE LETALSKA NESREČA V MA

ZLATO RUDO

RIJINEM CELJU

Zlatonosne reke in potoki v Chi-
le se že stoletja znani. Vendar je
možina zlata tako neznačna, da se
izpiranje desaje ni izplačalo. Od-
kar pa imajo v deželi inflacijo, se
je stvar znatno izpremenila. Razli-
ko med pesosom in zlatom je tako
velika, da prihajajo vpoštov tudi
razpolago letalo A 132, katerega
je vodil pilot Bistrčan.

Bilo je tik pred 17. uro popol-
ne, ko se je imenovan letalo dvignilo
v strugah rek in potokov pesc, že-
ne ga pa izpirajo. V Andacolu je
deset iz nedavno brezposelnih, ki
se v lastnih avtomobilih vozijo na
svoje zlate parcele.

Novačnopriderljivo zlato je za chil-
sko uvozno trgovino izredno velike-
ga pomena, saj je bil zaradi po-
manjkanja deviz ponenal že skoraj
ves uvoz in je znašal v minotem ok-
tobru samo še približno 170 tisoč

dolarjev.

SVET POTREBUJE VEČ

KININA

Komisija zdravstvenega oddelka
Društva narodov, ki ji je bila
poverjena naloga ugotoviti, kako
je na svetu razširjena malarija in
organizirati pobijite te zahrbne
bolezni, pravi v svojem poročilu,
da se izdeluje na svetu prema-
kinina in da je to neprecenljivo
sredstvo proti malariji predraga,
siromašnješkim ljudem večinoma
nedostopno. Svetovna proizvodnja
kinina je omejena s svetovnim mo-
nopolom proizvajalec, ki hočejo
s tem preprečiti poenitev kinina.

Ljudem, ki so prihiteli na me-
sto nesreče, se je nudil grozen pri-
zor. Vrata kabine se niso dala od-
preti, ker je bilo letalo skriviljeno.
Zato so vlotili v kabino. Mati je
ležala v nezavestti in v njenem na-
ročju je medlelo šestletno dekleter
v zadnjih izdihljajih. Tudi pilot le-
ta je bil hudo ranjen. Žena pot-
nika Flescha je bila močno ranje-
na na glavi, dočim je dobil Flesch
le neznačne praskre. Le prisotnost
pilotovega duha gre hvala, da se
ni primerjila večja nesreča. Ko je
namreč videl, da letalo pada, je
zaprl dovodne cevi za bencin. Če-
ni bil bil storil tega, bi bilo letalo
zgorelo med padcem v zraku in na
zemljo bi prilepla zoglenela trupla.
Pilot pa so po katastrofi oddali v
bolnišnico, kjer pa je že naslednji
dan podlegel ludim poškodbam.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Števno vnosno

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

816 West 18th Street

New York City

SLOVENIC PUBLISHING CO.

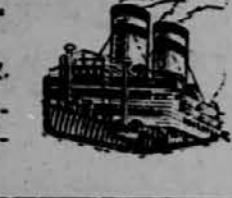
"GLAS NARODA"

216 WEST 18TH STREET NEW YORK, N. Y.

PISITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RE-

ZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-

TOVANJE

PO NEDOLŽNEM OBSOJEN

NA SMRT

V neki vasi blizu Olomouce na

Moravskem so našli l. 1929 potepuh

Mareka zadavljenega v postelji.

Dinar Straka, pri katerem je po-
tepu prenočeval, je bil zaradi ne-

pojasnjene smrti aretiran in sodi-
šča ga je obsojilo v smrt na ve-
čih.

Revizija, ki jo je zahteval Stra-
ka, češ, da je nedolžen, ni imel nik-
akega uspeha.

Leviathan v Cherbourg

21. junija:
Vulcania v Trst

Albert Ballin v Cherbourg

Manhattan v Havre

SHIPPING NEWS

22. junija:
Olympic v Cherbourg

Deutschland v Cherbourg

23. junija:
Champain v Havre

Rex v Genoa

Bremen v Bremen

24. junija:
Leviathan v Cherbourg

Minetona v Havre

Veedland v Boulogne

25. junija:
Conte Grande v Genoa

Majestic v Cherbourg

Statendam v Boulogne

26. junija:
Leviathan v Cherbourg

27. junija:
Saturnia v Trst

Aquitania v Cherbourg

Deutschland v Cherbourg

28. junija:
Berengaria v Cherbourg

Hamburg v Cherbourg

29. junija:
Conte Grande v Genoa

Majestic v Cherbourg

Statendam v Boulogne

30. junija:
Leviathan v Cherbourg

31. junija:
Manhattan v Havre

Albert Ballin v Cherbourg